



СУБ'ЄКТИВНА СТОРОНА ПОРУШЕННЯ ВИМОГ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Загорська Ольга Ігорівна - старший викладач відділу підвищення кваліфікації прокурорів з питань запобігання корупції інституту підвищення кваліфікації прокурорів (Національна академія прокуратури України, м. Київ)

УДК 342.9

В статье исследованы особенности субъективной стороны состава правонарушения, предусмотренного статьей 172-7 КоАП. Освещено проблематику установления наличия конфликта интересов в деятельности лиц, уполномоченных на выполнение функций государства и местного самоуправления, приравненных к ним лиц.

Проанализировано нормативно-правовую базу, регулирующую предмет исследования, а также судебную практику, которая сформировалась в процессе правоприменения, в результате чего отмечено пробелы в законодательстве по данной сфере.

Ключевые слова: конфликт интересов, частный интерес, правовое регулирование, сомнение, Национальное агентство.

Articolul examinează trăsăturile laturii subiective a infracțiunii în temeiul articolului 172-7 din Codul infracțiunilor administrative. Sunt evidențiate problemele stabilirii existenței unui conflict de interes în activitățile persoanelor autorizate să îndeplinească funcțiile statului și ale autoguvernării locale, persoane echivalente cu acestea.

Cadrul legal care reglementează obiectul studiului, precum și practica judiciară, sunt formate în procesul de aplicare a legii, ca urmare a faptului că există lacune în legislația din acest domeniu.

Cuvinte cheie: conflict de interes, interes privat, reglementare legală, îndoială, Agenția Națională.

The article explores the peculiarities of the subjective side of the offense under Article 172-7 of the Code of Administrative Offenses. The problems of establishing conflict of interests in the activities of persons authorized to perform the functions of the state and local self-government, equal to them, are covered.

The legal framework regulating the subject of the research is analyzed, as well as the judicial practice that has emerged in the process of law enforcement, resulting in the gaps in the legislation in this field.

Keywords: conflict of interest, private interest, legal regulation, doubtful, National Agency.

Постановка проблеми. За майже п'ятирічний період дії оновленого антикорупційного законодавства склалася певна правозастосовна практика щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у діяльності осіб, уповноважених на виконання функцій держави та місцевого самоврядування. Сучасні

реалії розвитку українського суспільства, світогляд та менталітет нашої нації, останні зміни до Закону України «Про запобігання корупції» ставлять нові питання перед законодавчою гілкою влади, наукою, правозастосовною практикою щодо удосконалення механізму реалізації запобігання та врегулювання конфлікту інтересів.

Аналіз останніх досліджень. Значну увагу вивчення феномену корупції приділяли у своїх працях О.З. Гладун, В.В. Голина, І.М. Даньшин, О.М. Джужа, С.В. Дрьомов, З.А. Загинеї, А.П. Закалюк, О.Г. Кальман, О.М. Костенко, М.І. Хавронюк та інші. Окремим актуальним аспектам, що стосуються корупції та її протидії, присвячені наукові праці та публікації у періодичних виданнях. Однак, зважаючи на труднощі в правозастосуванні та розумінні правової категорії «конфлікт інтересів», вважаємо за доцільне акцентувати увагу на дослідженні особливостей суб'єктивної сторони складу правопорушення, передбаченого статтею 172-7 Кодексу України про адміністративні правопорушення (КУпАП).

Тому *метою статті є* дослідження особливостей суб'єктивної сторони складу адміністративного правопорушення, передбаченого статтею 172-7 КУпАП.

Основні результати дослідження. Як слушно зазначено в Посібнику Організації економічного співробітництва та розвитку з питань врегулювання конфліктів інтересів на державній службі, занадто суворий підхід до врегулювання приватних інтересів, можливо, вступатиме в протиріччя з реалізацією інших прав і може виявитися практично непридатним або контрпродуктивним або взагалі позбавляти державну службу привабливості в очах кандидатів на державні посади. Тому сучасна практика запобігання конфліктам інтересів або їх врегулювання має спрямовуватися на пошук балансу через виявлення ризиків для добропорядності державних органів і урядовців, заборону неприйнятних форм конфліктів, адекватне управління конфліктними ситуаціями, ознайомлення державних органів і окремих посадових осіб з поширеністю подібних конфліктів, а також застосування відповідних прикладів врегулювання конфліктних ситуацій [1].

Обов'язок осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, а також прирівняних до них осіб, вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів, а також врегулювання вже існуючого реального конфлікту інтересів визначено

статтею 28 Закону України «Про запобігання корупції» (Закон) [2].

У рішенні Конституційного Суду України № 18-рп від 01.12.2004 у справі про охоронуваний законом інтерес зазначено: етимологічний зміст слова "інтерес" включає: а) увагу до кого-, чого-небудь, зацікавлення кимось, чимось; цікавість, захоплення; б) вагу; значення; в) те, що найбільше цікавить кого-небудь, що становить зміст чийхось думок і турбот; г) прагнення, потреби; г) те, що йде на користь кому-, чому-небудь, відповідає чиймось прагненням, потребам; вигоду, користь, зиск. У загальносоціологічному значенні категорія "інтерес" розуміється як об'єктивно існуюча і суб'єктивно усвідомлена соціальна потреба, як мотив, стимул, збудник, спонукання до дії; у психології – як ставлення особистості до предмета як до чогось для неї цінного, такого, що притягує. У юридичних актах термін "інтерес", враховуючи його як етимологічне, так і загальносоціологічне, психологічне значення, вживається у широкому чи вузькому значенні як самостійний об'єкт правовідносин, реалізація якого задовольняється чи блокується нормативними засобами. Суд також звертає увагу на те, що інтерес може бути як охоронюваним законом, правоохоронюваним, законним, так і незаконним, тобто таким, що не захищається ні законом, ні правом, не повинен задовольнятися чи забезпечуватися ними, оскільки такий інтерес, спрямований на обмеження прав і свобод інших фізичних і юридичних осіб, обмежує захищені Конституцією та законами України інтереси суспільства, держави чи "всіх співвітчизників" або не відповідає Конституції чи законам України, загальноновизнаним принципам права [3].

Приватний інтерес як центральна категорія конфлікту інтересів – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях (абз. 12 ч. 1 ст. 1 Закону). Важливо підкреслити, що перелік самих стосунків не є вичерпним, адже при на-

данні визначення законодавцем використано словосполучення «у тому числі», тобто у дефініції окреслено лише найбільш типові форми стосунків, які можуть зумовлювати наявність майнового чи немайнового інтересу [4].

Приватний інтерес – ключова категорія потенційного та реального конфлікту інтересів, що визначає суб'єктивне ставлення особи до тих чи інших явищ, процесів чи об'єктів. У свою чергу, покладає на осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, прирівняних до них осіб, низку обов'язків, передбачених ч. 1 ст. 28 Закону, зокрема: 1) вживати заходів щодо недопущення виникнення реального, потенційного конфлікту інтересів; 2) повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного конфлікту інтересів безпосереднього керівника, а у випадку перебування особи на посаді, яка не передбачає наявності у неї безпосереднього керівника, або в колегіальному органі – Національне агентство з питань запобігання корупції (Національне агенство) чи інший визначений законом орган або колегіальний орган, під час виконання повноважень у якому виник конфлікт інтересів, відповідно; 3) не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального конфлікту інтересів; 4) вжити заходів щодо врегулювання реального чи потенційного конфлікту інтересів [2].

За неповідомлення особою про наявність реального конфлікту інтересів законом встановлено адміністративну відповідальність в частині 1 статті 172-7 КУпАП, а за вчинення дій чи прийняття рішень в умовах реального конфлікту інтересів – в частині 2 вказаної статті [5]. Водночас неповідомлення особою про наявність потенційного конфлікту інтересів або вчинення дій та прийняття рішень в умовах потенційного конфлікту інтересів не утворює складу адміністративного правопорушення (втім, не виключає можливості дисциплінарної відповідальності такої особи). Наслідком недотримання вимог Закону щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів є репутаційні ризики як для самої осо-

би, так і для відомства в цілому, в тому числі сумніви в об'єктивності.

Згідно зі ст. 10 КУпАП адміністративне правопорушення визнається вчиненим умисно, коли особа, яка його вчинила, усвідомлювала протиправний характер своєї дії чи бездіяльності, передбачала її шкідливі наслідки і бажала їх або свідомо допускала настання цих наслідків [5].

Суб'єктивна сторона правопорушення, пов'язаного з корупцією, передбаченого статтею 172-7 КУпАП, характеризується тим, що воно вчиняється умисно; особа, яка його вчиняє, усвідомлює, що вона не повідомляє про наявність у неї реального конфлікту інтересів або вчиняє дії чи приймає рішення в умовах реального конфлікту інтересів. При розгляді судом кожної конкретної справи про вчинення правопорушення вказаної категорії належним документом, що слугуватиме підтвердженням наявності умислу в особи виступатиме *письмове ознайомлення* працівника з вимогами антикорупційного законодавства, зокрема із чинним Законом України «Про запобігання корупції», засвідчене його особистим підписом.

У листі № 223-943/0/4-17 від 22.05.2017 судовою палатою у кримінальних справах Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ визначено, що для встановлення наявності факту прийняття рішення, вчинення чи невчинення дії в умовах реального конфлікту інтересів та розмежування реального і потенційного конфлікту інтересів особа, яка здійснює правозастосовну діяльність, для кваліфікації рішення як такого, що прийняте в умовах реального конфлікту інтересів, має встановити наявність обов'язкової сукупності таких юридичних фактів, як:

1) наявність у правопорушника факту приватного інтересу, який має бути чітко сформульований (артикульований) та визначений;

2) наявність факту суперечності між приватним інтересом і службовими чи представницькими повноваженнями із зазначенням того, в чому саме ця суперечність знаходить свій вияв або вплив на прийняття рішення;

3) наявність повноважень на прийняття рішення;

4) наявність факту реального впливу суперечності між приватним та службовим чи представницьким інтересом на об'єктивність або неупередженість рішення.

Без наявності хоча б одного з фактів із цієї сукупності реальний конфлікт інтересів не виникає. Встановлення цих фактів має бути відображено в протоколі про адміністративне правопорушення, пов'язане з корупцією та, відповідно, в постанові суду [6].

Аналізуючи норми національного та міжнародного законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, приходимо до висновку про те, що сам «дух» вказаного інституту свідчить про необов'язковість встановлення факту реального впливу суперечності між приватним та службовим інтересом на неупередженість рішення.

Сказане проаналізуємо на прикладі з практики прокурорської діяльності. До прокуратури надійшли два звернення про певні порушення вимог антикорупційного законодавства в діяльності двох державних органів, в одному з яких працює близька особа прокурора, і серед інших вона є кандидатом для призначення службового розслідування. За результатами розгляду таких звернень, прокурор вносить подання в порядку статті 65 Закону, у другому – щодо державного органу, де працює його близька особа, – приймає рішення про надання роз'яснення.

І в першому, і в другому випадку прийняті рішення за зверненням з точки зору матеріального права є законними. Але у заявника виникне питання щодо прокурорської неупередженості при прийнятті рішень за зверненнями.

Таким чином, особа, задовольняючи приватний інтерес, діє в межах закону і не порушує прав та законних інтересів інших осіб. Разом з тим, сам факт використання службових повноважень для задоволення приватних інтересів ставить під сумнів дотримання ним принципів об'єктивності та неупередженості. Така ситуація визнається конфліктом інтересів і потребує вжиття належних заходів врегулювання.

Такі вчені, як Макарейко М.В., Титко А.В., Діденко І.В. вважають, що не можна залишати поза увагою таку ознаку суб'єктивної сторони порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, як так званий «корупційний мотив». Зокрема, у своєму дисертаційному дослідженні Діденко І.В. *корупційний мотив* розглядає як внутрішнє спонукання особи до задоволення особистого інтересу як майнового, так і немайнового, зумовленого особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками шляхом вчинення чи невчинення дій чи прийняття рішень за рахунок використання службових повноважень чи представницьких функцій [7, с. 102].

Аналізуючи судову практику щодо порушень вимог запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, варто зауважити, що під час вчинення такого роду правопорушень особа керується особистими мотивами, зумовленими родинними зв'язками, сімейним статусом, дружніми відносинами.

Наприклад, особа, перебуваючи на посаді начальника Хмельницького обласного центру з гідрометеорології, в період часу з 26.10.2015 по 25.11.2015 систематично підписувала розпорядчі документи (накази) про матеріальне заохочення (премії, матеріальну допомогу на оздоровлення) близьких їй осіб, працівників Хмельницького обласного центру з гідрометеорології: ОСОБА_2, який працює на посаді провідного інженера електроніка сектору організації роботи та кадрового забезпечення та сумісництвом інженера радіолога II категорії сектору спостережень за забрудненням атмосферного повітря КЛСЗПС і є її сином, та ОСОБА_3, який працює сторожем у центрі і є її чоловіком, не повідомила керівника Українського гідрометеорологічного центру про наявний в її діях конфлікт інтересів та не вжила заходів щодо недопущення будь-якої можливості виникнення конфлікту інтересів. У цьому випадку у суб'єкта відповідальності, який користується службовими повноваженнями, наявний мотив, зумовлений сімейними зв'язками, оскільки тут особа має родинні відносини із сином та чоловіком (знаходяться у підпорядкуванні), яким була надана гро-

шова допомога, що обумовило вчинення дій в умовах суперечності приватного інтересу та наявності службових повноважень. Визначення «зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками» в цьому випадку дає підстави говорити про чітко зазначений мотив вчинення цього правопорушення – службовий, особистий, корисливий та інші.

Під час врегулювання та запобігання конфлікту інтересів першопричиною виникнення цього адміністративного правопорушення виступає приватний інтерес, який є основою при виникненні реального і потенційного конфлікту інтересів. У даному випадку слід з'ясувати, чи наявна в особи мета отримання неправомірної вигоди за вчинення чи не вчинення тих чи інших дій у процесі виконання службових обов'язків посадовою особою. Якщо буде встановлено, що така мета була відсутня, то, відповідно, і підстав говорити про корупційну складову, як таку, не можна [120, с. 137]. Як приклад, депутата Зеленської сільської ради Ковельського району VI скликання притягнуто до адміністративної відповідальності за те, що вона, беручи участь у роботі 45 сесії Зеленської сільської ради, проголосувала за прийняття рішення №45/32 «Про затвердження проекту землеустрою», згідно з яким затверджено проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель та споруд громадянину її рідному брату. Як видно із зазначеного випадку, приватний інтерес безпосередньо пов'язаний із мотивом сімейних відносин. Тому при аналізі суб'єктивної сторони порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів варто звертати увагу на мотив вчинення, оскільки в основі як потенційного, так і реального конфлікту інтересів лежить приватний інтерес, який має в основі різні мотиви в залежності від ситуації.

Мотив як факультативна ознака об'єктивної сторони порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів впливає на призначення покарання, дозволяє з'ясувати особливості психічного ставлення суб'єкта до вчиненого діяння.

Для винесення законного, обґрунтованого і справедливого судового рішення слід робити детальний аналіз мотивів порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів [7, с. 103-105].

Ще одним, не менш актуальним аспектом дослідження суб'єктивної сторони вказаного правопорушення є з'ясування питання, хто ж виступає *уповноваженою собою* оцінки та встановлення наявності приватного інтересу як визначальної категорії конфлікту інтересів.

Безперечно, з огляду на приписи законодавця, обов'язок правильно, добросовісно оцінити ситуацію, встановити наявність конфлікту інтересів та повідомити про нього законодавець покладає на *саму особу*, уповноважену на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Допомогти їй у цьому може лише *Національне агентство*.

Так, відповідно до ч. 5 ст. 28 Закону у разі існування в особи сумнівів щодо наявності в неї конфлікту інтересів вона *має право* звернутися за роз'ясненням до Національного агентства, яке надає підтвердження про відсутність конфлікту інтересів (ч. 5 ст. 28 Закону). Ще донедавна вказана частина статті мала дещо іншу редакцію. Зокрема, передбачалося, що за наявності відповідних сумнівів звернення до Національного агентства – це не право, а обов'язок особи. Крім того, з огляду на те, що територіальні органи Національного агентства досі не створені, то відповідно вказана частина статті зазнала змін. На разі нормативно закріплено можливість звернення особи безпосередньо до центрального апарату Національного агентства.

У цьому аспекті цікавою для аналізу є постанова Печерського районного суду від 25.09.2019 (справа № 757/25699/19-п). ОСОБА_1, займаючи посаду прокурора відділу організації діяльності у сфері запобігання та протидії корупції прокуратури Київської області, маючи приватний інтерес, зумовлений дружніми, позаслужбовими відносинами із ОСОБА_2, будучи включеною до складу комісії з проведення службового розслідування щодо ОСОБА_2, у результаті чого в неї виникли повноваження, спрямовані на проведення розслідування та, одночасно із цим, супереч-

ність між цими повноваженнями і приватним інтересом, що впливало на об'єктивність, неупередженість прийняття нею рішень чи вчинення/невчинення дій, про що вона не могла не розуміти, в порушення п. 2 ч. 1 ст. 28 Закону свідомо не повідомила в установлений Законом строк безпосереднього керівника про наявність реального конфлікту інтересів, тобто суперечності між повноваженнями особи і її приватним інтересом, та вчиняла дії в умовах наявного реального конфлікту інтересів, чим вчинила адміністративні правопорушення, пов'язані з корупцією, відповідальність за яких передбачена частинами 1 та 2 ст. 172-7 КУпАП.

З матеріалів справи вбачається, що наказом прокурора Київської області призначено службове розслідування стосовно прокурора Броварської місцевої прокуратури ОСОБА_2 та утворено комісію, до складу якої увійшла ОСОБА_1 як заступник голови комісії. За результатами службового розслідування щодо ОСОБА_2 складено та підписано висновок, яким встановлено в її діях ознаки дисциплінарного проступку. За рекомендацією комісії з проведення службового розслідування щодо ОСОБА_2 прокурором Київської області 18 подано до Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів дисциплінарну скаргу. Остання, у свою чергу, поінформувала прокуратуру Київської області про призначення дати розгляду висновку про наявність дисциплінарного проступку прокурора Броварської місцевої прокуратури ОСОБА_2 та просила повідомити про участь у засіданні КДКП представника прокуратури Київської області. Рішенням керівництва прокуратури області ОСОБА_1 визначено як особу, що мала брати участь у засіданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів щодо розгляду висновку про наявність дисциплінарного проступку в діях прокурора Броварської місцевої прокуратури ОСОБА_2. Втім ОСОБА_1 подала рапорт про наявність у неї конфлікту інтересів, зумовленого тривалими службовими та дружніми відносинами, які склалися між нею та ОСОБА_2, що могло вплинути на її об'єктивність та неупередженість під час участі у розгляді Кваліфікаційно-дисциплі-

нарної комісії прокурорів висновку стосовно ОСОБА_2. При цьому в своєму рапорті ОСОБА_1 вказаний конфлікт інтересів зазначила як потенційний. У зв'язку із зазначеним просила визначити іншого працівника відділу організації діяльності у сфері запобігання та протидії корупції прокуратури Київської області для участі в засіданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів. За рішенням керівництва прокуратури Київської області участь у засіданні Кваліфікаційно-дисциплінарної комісії прокурорів щодо розгляд висновку про наявність дисциплінарного проступку в діях прокурора Броварської місцевої прокуратури ОСОБА_2 прийняла інша особа.

Однак у судовому засіданні ОСОБА_1 вину у вчиненні адміністративних правопорушень не визнала, зазначивши, що в протоколах не конкретизовано, в чому саме полягала суперечність між її приватним інтересом та службовими повноваженнями та як така суперечність вплинула на об'єктивність та неупередженість прийнятого нею рішення, або на вчинення чи не вчинення дій під час виконання повноважень, а саме під час участі в службовій перевірці (розслідуванні) щодо прокурора Броварської місцевої прокуратури ОСОБА_2 [8].

У подальшому судом прийнято рішення про закриття проваджень у вказаних справах у зв'язку з відсутністю складів адміністративних правопорушень.

Безперечно, аналізуючи наведені фактичні обставини, не виникає жодних сумнівів у тому, що в діях ОСОБИ_1 вбачаються ознаки правопорушень, передбачених ч.ч. 1, 2 ст. 172-7 КУпАП. Однак вказане рішення суду набрало законної сили, оскільки апеляційна скарга прокурора повернута як така, що подана особою, не наділеною правом апеляційного оскарження.

Крім того, антикорупційний механізм звернення особи до Національного агентства у разі наявності сумнівів щодо наявності конфлікту інтересів на практиці є неідеальним хоча б тому, що розгляд таких повідомлень здійснюється у строки та в порядку, встановлені для звернень громадян. Однак специфіка проце-

суального характеру діяльності певних осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, зумовлює необхідність оперативного вирішення питання про врегулювання конфлікту інтересів. У цьому аспекті корисним є досвід Сполучених Штатів Америки, Федеративної Республіки Німеччина, Латвійської Республіки, Румунії, Фінляндської Республіки. У разі сумніву в такої особи щодо наявності у неї приватного інтересу, зокрема зумовленого фактом дружби у соціальній мережі, під час реалізації процесуальних повноважень, доцільно "розкривати інформацію" про цей факт суду, іншим учасникам процесу для з'ясування думки щодо довіри такої особі, що надалі може стати підставою для заявлення їй відводу.

Аналіз положень статті 28 Закону дає змогу зробити висновок про те, що з таким зверненням може звернутися тільки особа, зазначена у пунктах 1, 2 ч. 1 ст. 3 Закону, у якій існують сумніви щодо наявності в неї конфлікту інтересів. Звернення безпосереднього керівника за роз'ясненням до Національного агентства у разі наявності сумнівів щодо наявності конфлікту інтересів у підлеглого працівника не передбачено Законом.

Однак на практиці цілком можливе виникнення такої ситуації, коли працівник повідомляє про конфлікт інтересів з надуманих підстав через небажання виконувати доручення (завдання, вказівку тощо). Втім національне антикорупційне законодавство не містить запобіжників, які б унеможливлювали виникнення фактів зловживань такого роду з боку відповідних осіб.

Визначення шляхів врегулювання конфлікту інтересів є не правом, а *обов'язком* керівника (ч. 3 ст. 28 Закону). Рішення про врегулювання конфлікту інтересів керівником приймається упродовж двох робочих днів після отримання повідомлення (ч. 3 ст. 28 Закону). Однак і тут простежується певна непослідовність законодавця. Встановивши адміністративну відповідальність за повідомлення особою про наявність у неї реального конфлікту інтересів, Кодекс України про адміністративні правопорушення не містить статті, яка б передбачала відповідальність за

необгрунтоване зволікання керівника з розглядом повідомлення підлеглої особи та прийняття рішення щодо врегулювання його конфлікту інтересів.

Висновки. На основі проведеного дослідження встановлено, що суб'єктивна сторона правопорушення, передбаченого статтею 172-7 КУпАП, характеризується виключно умисною формою вини.

Аналізуючи норми національного та міжнародного законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, приходимо до висновку про те, що сам «дух» вказаного інституту свідчить про необов'язковість встановлення факту реального впливу суперечності між приватним та службовим інтересом на неупередженість рішення.

З огляду на приписи законодавця, обов'язок правильно, добросовісно оцінити ситуацію, встановити наявність конфлікту інтересів та повідомити про нього законодавець покладає на *саму особу*, уповноважену на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Однак, на сьогодні механізм врегулювання конфлікту інтересів є прогресивним кроком національного законодавства, проте існують істотні недоліки його практичного втілення. Відсутність повноти у врегулюванні питання конфлікту інтересів ускладнює практичне запобігання корупції, а тому потребує подальшого удосконалення.

Література

1. Посібник Організації економічного співробітництва та розвитку з питань врегулювання конфліктів інтересів на державній службі (2003) URL: www.oecd.org/countries/ukraine/49106140.pdf.
2. Про запобігання корупції: Закон України № 1700-VII від 14.10.2014 URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>.
3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України щодо офіційного тлумачення окремих положень частини першої статті 4 Цивільного процесуального кодексу України (справа про охоронюваний законом інтерес) № 18-рп/2004 від 01.12.2004

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v018p710-04>.

4. Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів: рішення Національного агенства з питань запобігання корупції № 839 від 20.09.2017 URL: <https://nazk.gov.ua/metodychni-rekomendaciyi>.

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення № 8073-X від 07.12.1984 URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>.

6. Щодо притягнення до адміністративної відповідальності за окремі правопорушення, пов'язані з корупцією: лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 223-943/0/4-17 від 22.05.2017 URL: <https://zib.com.ua/files/>

Golovam apeliacijnih sudiv vid 2205 2017. pdf

7. Діденко І.В. «Адміністративна відповідальність за порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів: дисертація, м. Київ, 2018 URL: http://sipl.com.ua/wp-content/uploads/2018/12/DISS_%D0%94%D1%96%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE_%D1%80%D0%B5%D0%B4_%D0%B1%D0%B5%D0%B7_2%D0%B83_%D1%81%D0%B6%D0%B0%D1%82_%D1%81%D0%B0%D0%B9%D1%821-ilovepdf-compressed.pdf

8. Постанова Печерського районного суду міста Києва від 25.09.2019 (справа-№ 757/25699/19-п) URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/84646306>.